

Az Útmutató 2012. évi márciusi igéje:

„Mert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.” (Mk 10,45)

Karinythy Frigyes: Barabbás

A harmadik nap alkonyán pedig kilépett a bolt keskeny kapuján, és csendesen megindult az úton. Két oldalt füstölögték a romok. Lent a kiszáradt árok fenekén találta az elsőt azok közül, akik Pilátus háza előtt kiáltották Barabbás nevét. Elfeketült nyelvvel vonított a vörös felhők felé.

Megállt előtte, és így szólt:

- Itt vagyok!

Az pedig felnézett rá, és zokogni kezdett.

- Rabbi, rabbi! - zokogott.

És a mester szelíden folytatta.

- Ne sírj! Állj fel és jöjj velem! Mert visszamegyek Jeruzsálembe, Pilátus háza elé és új törvényt kérek magamra és reátok, akik Barabbást választottátok, s akikkel ezt mívelte Barabbás.

A nyomorult pedig feltápáskodott és az ő öltönyét megragadta.

- Mester! - kiáltott elfulladva és könnyek

között - ó mester, jövök! Mondd meg, hogy mentsem meg magam! Mondd meg, mit tegyek! Mondd meg, mit mondjak!

- Semmit, mondta ő szelíden - csak azt, amit három nap előtt kellett volna mondanod, mikor Pilátus megállt a tornácon és megkérdezett titeket: „Kit engedjek el hát közülük, Barabbást, a gyilkost, vagy a názáretit?”

- Ó, én bolond! - kiáltott a nyomorult fejét öklével verve, - ó, én bolond, aki Barabbást kiáltottam! Barabbást, aki ide juttatott!

- Jól van - folytatta szelíden a mester - most jöjj hát velem Pilátus háza elé, ne törődj semmivel, ne figyelj semmire, csak rám, és amikor én intek neked, kiáltsd egész szívedből és egész tüdődből: „A názáretit!”; mintha azt kiáltanád: „Az életemet!”

Az pedig követte őt.

És találnak útközben egy másik nyavalyást, akinek Barabbás elvette házat, feleségét, gyermekét és szemeit kiszúratta.

És ő homlokon érinté csendesen kezével és így szólt:

- Én vagyok az. Jöjj velem Jeruzsálembe, és amikor én kezemmel érintelek, kiáltsad: „A názáretit!”; mintha azt kiáltanád: „A házamat! A gyermekemet! A szemem világát!”

Az pedig felzokogott és követte őt.

És találtak még másikat is, kinek lábai és kezei kötéllal

voltak összekötve és nyakára hurkolva, őt magát pedig arccal lefelé bűzhödt mocsárba nyomta le Barabbás, tetvek és csúszómászók közé.

Odament hozzá, és megoldotta köteleit, és így szólt:

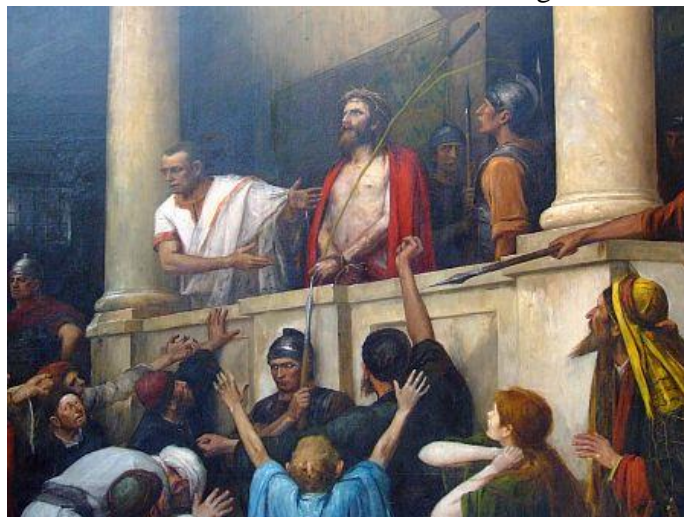
- Ismerlek téged. Te költő voltál, aki a lélek rajongó repülését hirdetted: Jöjj velem, és amikor intek, kiáltsad: „A názáretit!”; mintha ezt kiáltanád: „A

szabadságot! A léleknek és a gondolatnak a szabadságát!” Az pedig megcsókolta az ő saruját és csak a szemével könnyögtött, mert a szája még tele volt sárral.

És így mentek tovább, és egyre több béna és sánta és nyomorult bélpoklos csatlakozott hozzájuk, akiket Barabbás tönkretett. És mindegyik külön-külön zokogva verte mellét és könnyögtött neki, hogy intsen majd, ha kiáltani kell: „A názáretit!”; mintha azt kiáltanák: „Békesség, békesség! Békesség e földön!” Estére pedig megérkeztek Jeruzsálembe, Pilátus háza elé.

Pilátus a tornácon ült és estebédjét költötte Barabbással, a gyilkossal. Kövéren és fénylő arccal ültek ott, nehéz borokat ittak, és drága ételeket ettek arany edények fenekéről: skarlátpiros palástjuk messze világított.

(folytatás a 7. oldalon)

GYÜLEKEZETI ALKALMAK ÉS HÍREK

Istentiszteletek

- **Bécs, Auferstehungskirche - 1070 Wien, Lindengasse 44/a. kápolna**

2012. április 01.	11.00 óra	Istentisztelet - virágvasárnap
2012. május 06.	11.00 óra	Istentisztelet
2012. június 03.	11.00 óra	Istentisztelet úrvacsoraosztással

- **Graz, Heilandskirche - 8010 Graz, Kaiser Josef-Platz 9.**

2012. április 01.	16.00 óra	Istentisztelet - virágvasárnap
2012. május 06.	16.00 óra	Istentisztelet
2012. június 03.	16.00 óra	Istentisztelet úrvacsoraosztással

Istentiszteleteinket közös beszélgetés és szeretetvendégség követi.
Szeretettel hívjuk istentiszteleti közösségünkbe!

A lelkészi hivatal telefonszáma (csak mobiltelefonon elérhető): ☎ +43/650 58 777 12

E-mail címünk: ✉ evang-ungarisch@aon.at, Home page: www.evangelisch.at

Ausztiai-magyar-evangelikusok.blogspot.com Ezen a címen olvashatnak híreket, láthatnak képeket gyülekezetünk életéről. Köszönjük Fessel Brigittának, hogy a blog működtetésével hozzájárul internetes jelenlétünkhöz.

Gyülekezeti alkalmak

- **Gyülekezeti szeretetvendégség, vendégünk Szalay-Bobrovniczky Vince nagykövet Bécs, 1070 Lindengasse 44/a – 2012. május 06. (vasárnap) 11.00 óra**

Szeretettel hívunk mindenkit szokásos tavaszi gyülekezeti együttlétünkre májusban. Vendégünk Szalay-Bobrovniczky Vince nagykövet, aki Magyarország jelenlegi helyzetéről szól. Az istentiszteletet követő közös ebéden lehetőség van a kötetlen beszélgetésekre, baráti együttlétre. Köszönjük mindazoknak, akik az ebéd készítését felvállalták, a szervezésben aktívan résztvesznek. Süteményekkel való hozzájárulásokat kérünk, és szívesen fogadunk!

- **Budapest-Újpesti és a Bécsi gyülekezet találkozója Evangélikus templom, Bécs, 1070 Lindengasse 44/a – 2012. június 03. (vasárnap) 11.00 óra**

A 2012. június 03-i istentiszteletünkön a Budapest-Újpesti Evangélikus Gyülekezet kb. 40 fős csoportja lesznek a vendégeink. Busszal érkeznek Bécsbe, részt vesznek az istentiszteletünkön, lelkészük, *Solymár Péter Tamás* fog prédikálni. Ezt követően velük közös ebédet tartunk a gyülekezeti teremben. Délután bécsi városnézésen vesznek részt – belváros és Schönbrunn - , szívesen vesszük gyülekezetünk tagjaitól is az ebben való jelenlétet, közreműködést.

- **Gyülekezeti piknik - Graz, Fading – 2012. június 17. (vasárnap)**

Gyülekezeti pikniket szervezünk 2012. június 17-én 11.00 órától a Grazban és Graz környékén lakó tagjainknak és barátainknak. A Szalai házaspár Fadingi házánál találkozunk, ahol már évek óta együtt bográcsozunk. A cím: 8143 Fading 6.

Jelentkezni a lelkészi hivatal számán vagy Kiss Viktornál (06643502214) lehet. Akik nem tudják megoldani az utazást, azok szállításáról igyekezzünk gondoskodni. Családtagokat, ismerősöket is szeretettel látunk!

„...akikkel foglalkozom, azoknak adjak reményt, erőt, bizalmat...” Beszélgetés Hollós Józseffel

Nagy sikerrel mutatta be a Bornemisza Péter Társaság színjátszó csoportja Bécsben 2012. február 19-én és 26-án a Társaság névadójának Magyar Elektra című drámáját. A művet Bornemisza Péter evangélikus lelkész, a reformáció korának nagy hatású prédikátora 1558-ban Bécsben, itteni tanulmányai idején diáktársainak írta. Szophoklész Elektra című drámájának átdolgozásával az első magyar nyelvű tragédia születik meg. A darab bécsi rendezőjével, *Hollós Józseffel* beszélgettünk.

Hogyan kerültél kapcsolatba az amatőr színjátszással?

1948-ban gyermekbénulást kaptam, és nem tudtam megmozdulni másfél évig. Amikor elkezdtem iskolába járni, akkor is tolószékben ültem és minden második nap bevittek rehabilitációra. Az iskolában volt egy tanító néni, aki ebben a helyzetben a színjátszással motivált. Később is kapcsolatban maradtam a színjátszással, amikor a tanárképzőt végeztem Felsőlövön, ott is színészkedtem. Itt az evangélikus gyülekezeten belül is volt egy ifjúsági színészcsoporthoz. 1965-ben, amikor elkezdtem tanítani, alkalmaztam az improvizációt az oktatásban pl. a nyelvoktatásban, a történelemben.

1970-ben Bécsben egy drámapedagógiai szemináriumon vettem részt, ahol megtapasztaltam, hogy sokan vagyunk, nem engem érdekel egyedül ez a terület. 1974-ben indítottuk el Bécsben a gyermek- és ifjúsági színház fesztivált, amely azóta minden évben megrendezésre került. Részt is vettem rajta, akkor még az evangélikus iskolai csoportjaimmal.

Szédületes élvezetet találtam az amatőr színjátszásban. Az ember el tudja mondani a színházzal azt, amit másként nem tud. Álcázva, eltüntetve el tudjuk játszani saját érzéseink, gondjaink. Elég komoly terápiás lehetőséget látok a színjátszásban. Szerepet kap az a gyerek is, aki különben nem merne színpadra menni, esetleg nem kap nagy szerepet, ő a fá, vagy a ház, de kihívható belőlük a kreativitás.

Pedagógusokból álló csoportjaimmal mentünk fesztiválokra, külföldre. Az amatőr színjátszás hozzám tartozott az elmúlt 40 évben, ezen keresztül ismertek meg itt Ausztriában, így kerültem be szervezetekbe, így ismertem meg embereket.

Volt egy olyan időszak, amikor színész is akartam lenni. Felkészültem a felvételi vizsgára, elmentem, de mondták, hogy gondoljam meg; a lábammal nem tudok úgy mozogni, ahogy kéne, valamint az akcentusomat sem fogom lefaragni. Mivel nagyon szerettem a színpadot, átgondoltam, hol tudom a színjátszást ápolni, és így találtam rá az amatőr színjátszásra.

Eddig két darabot mutatott be a társulat. Tavaly Örkény István Tóték című drámáját, idén pedig a Magyar Elektrát. Mi alapján válogatod ki a darabokat?

Látom, hogyan néz ki a csoport helyzete, van egy javaslatom, de mindig megbeszéljük, végülis ez egy csoportdöntés. Fontos, hogy a javaslat tüzet és lelkesedését átvegye a csoport, hogy lássuk, a darab eljátszható és el is akarjuk játszani. Az Elektránál az is szerepet játszott, hogy ez egy Bornemisza darab, és a Társaság neve által megvan a kapcsolat.

Hogyan kerülnek elő a darabok szereplői? Kiből áll a társulat?

Ezek az emberek, akik itt együtt játszanak, nem idegenek egymásnak, valamilyen módon kapcsolatba vannak a Társasággal, egymással, és szeretnek együtt játszani. Egyik tagunk francia anyanyelvű, aki úgy tanult meg magyarul, ez mindig bátorítólag hat a többiekre is. Az egyik ember viszi, hívja a másikat, így áll össze az egész.

Mik a jövőbeli tervek?

Megpályáztunk több fesztivált is, ahová a Magyar Elektrával el szeretnénk menni. Tervem az is, hogy elővesszük ismét az Elektrát. Jelenleg ugyanis Mórincz Zsigmond átiratával dolgoztunk. Kincs lenne a kezünkben az eredeti Bornemisza darab, ez úgy tudom, egy magyar nyelvű csoportnak sincs jelenleg a talonjában.

Beszélnél röviden életedről?

1957-ben, gyermekként kerültem ki Ausztriába. Lägerélet, menekülttábor, egy halleini evangélikus lelkészcsalád fogadott be, ott kezdtem el németül tanulni. Kapcsolatba kerültem az evangélikus ifjúsági szervezettel, Wilhelm Dantine lelkésszel, aki a nevelőm volt. A Judenau internátusban éltem öt éven keresztül, itt látogatott bennünket Szépfalusi István. 18 évesen orvos vagy pedagógus szerettem volna lenni, de az orvosi tanulmányokat nem tudtam volna finanszírozni.

A tanárképzőt végezve Felsőlvőn nevelőként tartottam el magam és finanszíroztam tanulmányaimat. Ezután 19 évig tanítottam Bécsben a Karlsplatzi evangélikus iskolában. A drámapedagógián keresztül kapcsolatba kerültem iskolákkal, aztán jöttek a pedagógiai intézetek, Bécs város ifjúsági irodája, majd a városházán az ifjúsági osztály, amelyet Bécs város ifjúsági referenseként vezettem. Közben mindig tanítottam a főiskolán, sokfelé játam külföldre, előadásokat, szemináriumokat tartottam. Pl. Magyarországra hívtak, hogy tartsak szemináriumokat arról, hogy kell demokráciát oktatni, mert nem volt rá példa.

Gyülekezetünk munkáját is támogatod, évtizedek óta részt is veszel benne, sok szállal kötődsz az Ausztriai Evangélikus és Református Egyházhoz. Mit jelent számodra a kereszténység?

Azoknak az embereknek, gyermekeknek, akikkel foglalkozom, azoknak adjak reményt, erőt, bizalmat. Életemben sok nehézség ért, konfliktusban is voltam az én Istenemmel, hogy miért kapok ennyi büntetést. Ugyanakkor nem dőltem ki a sorból, mindig kaptam annyi erőt, hogy pozitívan éljem saját életemet és tudjak másokon is segíteni. Isten megadja a segítséget, de el kell indulni. Nem lehet feladni, mindig van remény, van az emberben egy belső motor, de annak működéséhez kell, hogy valahonnan kapjuk az erőt.

Részt veszel aktívan az ausztriai magyar közéletben. Mit jelent számodra magyarságod? Hogyan éled ezt meg itt Bécsben?

Beilleszkedtem az osztrák közegbe, úgy, hogy soha nem tagadtam, hogy magyar vagyok. Mindig be tudtam épülni abba a közegbe, amely körülött. Tudtam, hogy nem engedhetek meg magamnak sok hibát és valamiben jobbnak kell lennem, mint a többi.

A pedagógia terén mindig tartottam a kapcsolatot a magyarokkal. Vittem kiállításokat Magyarországra, szponzoráltam, kongresszusokon való részvételeket tettem lehetővé, kapcsolatokat hoztam össze.

Most, hogy bekerültem ebbe az intenzívebb ausztriai magyar munkába, igyekszem megoldásokat keresni. A szakmám is az, hogy különböző nézeteket hozzak egységre. Hosszú ideje beszélünk arról, hogy a szekeret egy irányba kellene húzni. Erre volt az a gondolat, hogy nevezzük ezt a közös szekeret ausztriai magyar „Kerekasztalnak”.

Hogy ez a „Kerekasztal” mi lesz és hová fejlődik, az teljesen tőlünk függ. Egy valaki, aki ezt vezeti, egyedül nem tud semmit sem tenni. De ha van egy akarat, és az emberek felismerik, hogy közösen tovább tud lépni az ember, akkor nem várt lehetőségek és eredmények is megnyílnak előttünk. Épp a szlovákiai választások is rámutattak arra, hogy ha nincs összefogás, akkor nincsenek eredmények sem. Döntő felismerni, hogy mi a közös, és a közösbe mit tud belerakni az egyén, az egyes egyesület. A szuverenitás megtartása mellett mindig keresni kell, mi a közös. Az sem működik, ha valaki pl. belép a Kerekasztalba, de nem rak bele a munkába semmit. Mindenkit kelljen hogy érdekeljen, mindenkinek bele kellene tennie valamit.

Az a kérdés, hogy néz ki itt Ausztriában a magyarság a következő 25-30 évben. Ha nem tudunk összeállni, akkor nem lesz magyarság. Számolni kell azzal is, hogy a mostani érkezők döntő többsége átmenetileg van itt, gyakran ingázó, kétlaki életet folytat és nem igazi letelepedő. Azon kell gondolkodnunk, hogy tudjuk megtartani itt a magyarságunkat, milyen a jövőnk, hogy tudjuk az osztrák államot gazdagítani. Kétnyelvűségünkkel, kapcsolatainkkal, kultúránkkal, integrációkkal gazdagítjuk az osztrák társadalmat is.

Meg kell találnunk a jövő számára azokat, akiket eddig még nem értünk el. Nem szabad személyeskedésekkel, parttalan vitatkozásokkal elriasztani őket, hanem olyan tartalmas és közösségteremtő programokat kell szervezni, amellyel megszólítottakká válnak. Képesse arra, hogy hordozzák és ápolják magyarságukat itt, Ausztriában.

József Attila, aki tetten érte szívében az Istent

E cikk megírására készülve azon gondolkodtam, hogy vajon mit jelent a hétköznapi embernek ma József Attila? Ő a tragikus sorsú kisfiú, ki libasültre vágyott, vagy a Mama költője, az istent s hazát tagadó ifjú, vagy „A Dunánál” merengő férfi? Azt hiszem sokkal több ennél. Ő az a költő, akit szeretünk. Tudatosan vagy mit sem sejtve, de szeretve őrizzük, dédelgetjük sorait, mert lelkünk rezdüléseit, szívünk dobbanását, titkos vágyainkat, rejtett félelmeinket fogalmazza meg a tükör pontosságával, a napfény melegével. Ugye ismerősek a következő sorok?

„Anyám szájából édes volt az étel,
apám szájából szép volt az igaz.” (A Dunánál)
„édes Hazám, fogadj szivedbe,
hadd legyek hűséges fiad!” (Hazám)
„Szeretlek, mint anyját a gyermek,
mint mélyüket a hallgatag vermek,” (Óda)
„Minden világ a Mérhetetlen része,
Az Isten is a lelkek Egy-Egésze.” (A Kozmosz éneke)

Idén már 75 éve, hogy József Attila halott, mégis korunk költője ő, hiszen mi ismerhettük meg igazán, mi olvassuk, és a kilencvenes évektől jelentek meg kötetei százezres példányszámban. Bár Juhász Gyula vezette be az irodalomba, s mecénásai révén alkalma nyílt szétnézni a nagyvilágban, megjárta Bécsset és Párizst, kortársai mégsem ismerték el, kötetei nem fogytak. Vetélytársának tekintett Mécs László szerint életében szinte senki sem tudta, hogy ő a század egyik legnagyobb költője. A kommunista diktatúra idején ugyan már iskolai tananyag költészete, de csak, mint „proletárköltő” jelenhetett meg, gyakran megcsönkítva életművét, torzképet rajzolva munkásságáról, és elhallgatva istenes költészetét.

Éppen ezen istenes versek világába szeretnék bepillantást nyújtani, a költő Isten-élményét megközelíteni. Pályája kezdetén komoly támadások érték a verseiben megrajzolt istenkép miatt. Az 1923-ban, tizenhét évesen írt „Lázadó Krisztus” című művéért istenkáromlás miatt perbe fogták, majd két évvel később a „Tiszta szívvel” megjelenése után a szegedi egyetem professzora (Horger Antal) megfenyegette, hogy nem léphet tanári pályára. E fenyegetés után a költő ősszel már nem is tért vissza Szegedre, hanem Bécsbe utazott, hogy ott folytassa tovább tanulmányait.

A méltatlan támadások kapcsán Sík Sándor, a neves piarista tanár és költő így fogalmaz: „Kinek jutna eszébe pl. a híres *Tiszta szívvel* oly sokakat megbotránkoztató sorait ("Nincsen apám, se anyám, Se istenem, se hazám") szó szerint venni! Csak a lélektani

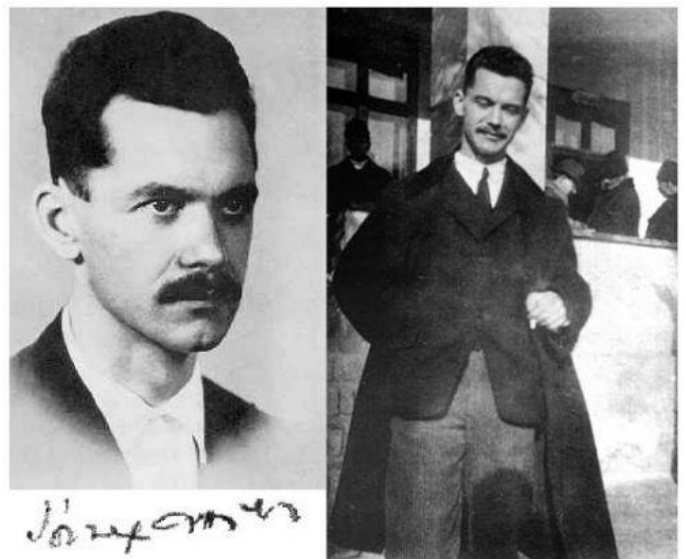
és esztétikai botfúlás nem érzi ki ezekből a sorokból a szegény megvert, megalázott, éhező gyermek keserű dacát, aki *csak azért is* odamond mindenkinek, elsősorban a "nagyoknak". Ki ne gondolna itt a sírástól maszatos arcú kisgyerekekre, aki azt mondja magában: "Úgy, hát akkor azért is rossz leszek!"

Ha őszinték vagyunk magunkhoz, mi is számtalanszor kérdőjelezzük meg Isten akaratát, akár létét is legváltóságosabb életpillanatainkban, hogy aztán visszataláljunk hozzá, s mindent elrendező szeretetét megtapasztalva újra megerősödjünk hitünkben. Csak minket nem veséznek ki, nem kérnek számon illetéktelen idegenek, hacsak a lelkiismeretünk nem.

Egyik töredékében, amelyben azt vallja, hogy nem találja az Istent, így sír föl az Istennek és a jósnak elfojtott vágya:

„Ó, boldog az, kinek van istene
ki rettenetes és maga a jószág,
kinek sebet kap reszkető keze,
ha leszakítja a tilalmas rózsát.
Ó boldog az, kinek van istene,
mert rajta van a mindenség szeme.”

„A görög-keleti vallásban/nyugalmat nem lelt, csak papot” - sóhajt fel sírversében, melyben különös hangsúlyt kapnak e sorok. Nem hozhatta magával a „rendes emberek” magától értetődővé vált hitét, mások segítségével nem találta meg a nyugalmat, sem az élet sarkcsillagát. Magának kellett megküzdenie érte egy szörnyű élet szenvedései között. Harcolt is érte sokat, sokféleképpen.

Egymás után állította élete középpontjába a tudományt, a szociális problémakört, a lélekelemzést, a „Mamát”, a szerelmet, de az istenélmény mindvégig ott van ezek mögött, vagy ezekben, hiszen verseiben is minduntalan megtaláljuk a nyomait. „s egyben másban...istenhez is hasonlított.”- írja ugyanezen sírversében. Ez az istenhasonlóság mélyen benne élt, kései verseiben is többször tetten érjük: „Kinek mindegy volt már a kín, hisz gondjaid magamra vettem,/ az árnyékvilág árkein/ most már te örködj énefelettem.”(Nem emel föl)

Ahogy számos versére, az istenes költeményeire is jellemző a gyermeki ártatlanság tiszta, őszinte hangja. Példaként álljon itt az Istenem című vers egy részlete:

*Dolgaim elől rejtegetlek,
Istenem, én nagyon szeretlek.
Ha rikkancs volna mesterséged,
segítnék kiabálni néked.*

*Hogyha meg szántóvető lennél,
segítnék akkor is mindennél.
A lovaidat is szeretném,
és szépen, okosan vezetném.*

József Attila istenes versei a legszebb bizonyítékai annak, hogy mi gyermeki-atyai viszonyban vagyunk Istennel, hiszen Ő teremő és gondviselő Atyánk, mi pedig mindenkor és mindenképpen az Ő gyermekei vagyunk. A gyermekek búbajos naivságát tükrözi, és teszi feledhetetlenné az „Isten” című verse is, ugyanakkor az isteni gondviselés létünket megalapozó, életünket fenntartó erejét is hangsúlyozza:

*Hogyha golyóznak a gyerekek,
az Isten köztük ott ténfereg.
S ha egy a szemét nagyra nyitja,
golyóját ő lyukba gurítja.*

*Ő sohase gondol magára,
de nagyon ügyel a világra.
A lányokat ő csinósítja,
friss széllel arcuk pirosítja....*

A gyermeki-atyai vagy inkább apa-fiúi kapcsolat a kései verseken is megmarad, viszont eltűnik a gyermeki derű és báj: „Fogadj fiadnak, Istenem,/ hogy ne legyek kegyetlen árva.” (Nem emel föl) A gyermeki odasimulás vágya József Attila szinte kielégíthetetlen szeretetvágyából fakad. A fájdalmasan keserű gyerekkor hozadéka ez az intenzív szeretetvágy, hiszen apja elhagyta, majd nevelőszülőkhöz került, ahol az ütlegek mellett még a nevét is megtagadták tőle, s végül a legfájóbb veszteség édesanyja elvesztése volt. De ez a mohó szeretetvágy nemcsak önző követelés, hanem az adni akarás nemes ellenpontjával egyesül. A szeretet szétszétlásának keresztényi gondolata és a közösségi érzés lélekemelő sorai szólnak hozzánk Tanítások ciklusából:

*„Az én hitem a földnek melegsége
És miként a föld szétszétja melegét
Gyenge fűveknek, rengeteg erdőnek egyaránt,
Az én hitemet úgy osztom szét közöttetek.”*

Némely versében magasztos komolysággal szól Isten végtelen hatalmának felismeréséről. A középkori vallásosság mennybevágyódását érezhetjük egy másik, szintén Isten című versében, s egyben az emberi lét kicsinységének gyönyörű megnyilatkozása Isten nagyságával szemben:

*„Láttam Uram, a hegyeidet
S olyan kicsike vagyok én.
Szeretnék nagy lenni, hozzád hasonló,
Hogy küszöbödre ülhessek, Uram.
Odatenném a szívemet,
De apró szívem hogy tetszene néked?
Roppant hegyeid dobogásában
Elvész ő gyöngé dadogása”*

Néhányan megkérdőjelezik József Attila Istenélményének folytonosságát. Igaz ugyan, hogy az istenes versek java korai (1922-1925) ill. késői (1936-1937) korszakában született, de a köztes időben is írt vallásos témájú műveket, mint például a jól ismert Betlehemi királyokat, és egyéb költeményeiben is fellelhető számos bibliai utalás vagy Isten jelenléte, legyen az hazafias, politikai, tájvers vagy éppen szerelmi költemény.

*„S mint megnyílt értelembe az ige,
alászállhatok rejtelseibe!...*

*Vérköreid, miként a rózsabokrok,
reszketnek szüntelen.*

*Viszik az örök áramot, hogy
orcádon nyíljon ki a szerelem
s méhednek áldott gyümölcse legyen.” (Óda)*

József Attila kései verseinek Isten-keresése a fuldokló lélek segélykiáltása. Az 1936-ban megjelent utolsó ciklusa (Nagyon fáj) a bűn, a büntudat érzését feszegető költeményekkel indul. A lelki betegségében egyre mélyebbre zuhanó költőt mind jobban mardossa a büntudat, s elkeseredetten keres kapaszkodót. Az utolsó versekben visszatérő Mama alakja, az istenkereső versek, és a Flóra-versek azonos érzésből születtek: szükség lett volna valamelyikre, hogy magára maradottságát segítsen feloldani. Egyik, talán utolsó töredékében így sír fel:

„Édesanyám, egyetlen, drága,
te szüzesség kinyílt virága
önnön fájdalommal boldogsága.
Istent alkotok (szívem szenved)
hogy élhess, hogy teremtsen mennyet,
hogy jó legyek s utánad menjek!” (1937)

Kétségbeesett istenkeresés, és halálos küzdelem megrendítő képe rajzolódik ki az utolsó két év verseiből (A bűn, Én nem tudtam, Nagyon fáj, Ki-be ugrál, Kiáltozás, Nem emel föl, Bukj föl az árból, Tudod, hogy nincs bocsánat, Vers.) Ezen utolsó korszak Isten-versei a végső kapaszkodót keresik,

Isten, az utolsó, az egyetlen oltalom a világgal és önmagával meghasonlott költő életében:

„Nem emel föl már senki sem,
belenehezültem a sárba.
Fogadj fiadnak, Istenem,
hogy ne legyek kegyetlen árva.
Fogj össze, formáló alak,
s amire kényszerítnek engem,
hogy valljalak, tagadjalak,
segíts meg mindkét szükségemben.”
(Nem emel föl)

„Ijessz meg engem, Istenem,
szükségem van a haragodra.
Bukj föl az árból hirtelen,
ne ránts on el a semmi sodra.” (Bukj föl az árból)

Sík Sándorral együtt mi is úgy érezhetjük, mintha ezzel a sóhajjal ajkán halt volna meg József Attila, aki "országos volt a pusztulásban", de aki "egyben-másban Istenhez is hasonlított," és aki "tetten érte szívében az Istent".

Magyarné Pirka Judit

Karinthy Frigyes: Barabbás (folytatás)

A názáreti pedig, élén a sokaságnak, mely követte őt, a tornác elé járult és felemelvén átszegezett kezeit, szelíden szólani kezdett:

- A pászkák ünnepe nem múlt még el, Pilátus! Törvény és szokás, hogy húsvétkor egyikét az elítélteknek elbocsátod, úgy, ahogy a nép kívánja. A nép Barabbást kívánta, engem megfeszítettek - de vissza kellett térnem halottaimból, mert láttam, hogy a nép nem tudta, mit cselekszik. E sokaság mögöttem megismerte Barabbást és most új törvényt akar. Kérdezd meg őket újból, amint a törvényeinkben meg vagyon írva.

Pilátus pedig gondolkodott, aztán vállat vont, és kiállván a tornác szélére, csodálkozva nézett végig a sokaságon és szólt:

- Hát kit bocsássak el már most, Barabbást, vagy a názáretit?

És akkor ő intett nekik.

És ekkor zúgás támadt, és mint a mennydörgés, zengett fel a sokaság.

És a sokaság ezt kiáltotta: „Barabbást!”

És rémülten néztek egymásra, mert külön-külön mindegyik ezt kiáltotta: „A názáretit!”

A Mester pedig halovány lett és megfordulván végignézett rajtuk. És külön-külön megismeré mindegyiknek az ő arcát, de e sok arcból egyetlen arc

lett az esti homályban, óriási fej, mely ostobán és gonoszul és szemtelenül vigyorgott az ő arcába, véres szemei hunyorogtak és szájából büdös lé szivárgott és torkából úgy bömbölt rekedten: „Barabbást!”; mintha azt hörögné: „Halál! Halál! Halál!”

Pilátus pedig zavartan lesütötte az ő szemeit és mondá neki: „Te látod...”

Ő pedig bölintott fejével és csendesen felmenvén a lépcsőn, kinyújtotta kezeit a hóhér felé, hogy kötözze meg.

Absender: P.b.b.
Ungarisch-Evangelische Gemeinde
AB in Österreich
A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15
Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.
Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: A-1060 Wien
Zul.Nr.: GZ 02Z031072 M

Medieninhaber und Herausgeber: Ungarisch-Evangelische Gemeinde A.B. in Österreich, A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.
 Lelkesi hivatal telefonszáma: +43/650/58 777 12, Home page: www.evang-ungarisch.at E-mail: evang-ungarisch@aon.at
 Bankverbindung: Bank Austria, A-1011 Wien, Schottengasse 6.
 BLZ 12000. Konto Nr. 0029-04191/00. IBAN: AT70110000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW
 Redaktion: Dr. Solymár Mónika, Tóth Géza

Gyülekezeti mozaikok

Grazban 2012. január 15-én a Kálvárienbergi katolikus templomban, Bécsben egy héttel később, január 22-én a Lindengassei evangélikus templomban került sor az ezévi ökumenikus istentiszteletekre. „*Mindannyian el fogunk változni a mi Urunk Jézus Krisztus győzelme által.*” Ez a Korinthusiakhoz írt első levélbeli ige volt a tartalmi mottója az istentiszteleteknek, amelyek Krisztus életet, közösségeket átformáló erejéről és lehetőségéről tanúskodtak.

Bécsben *Dr. Káposztácssy Béla* szobi plébános, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola rektora, Grazban *Dr. Solymár Mónika* evangélikus lelkész prédikált. A liturgiát – amelynek alapjait ebben az esztendőben a lengyel keresztények állították össze - a lelkészek mellett a gyülekezetek tagjainak részvétele, valamint Bécsben a Liszt Ferenc kórus éneklése gazdagította. A bécsi istentisztelet végén a megáldott kenyerek kiosztásában Krisztus megelégitő jelenléte vált érzékelhetővé. Krisztus közöttünk. Van és lesz. – hangzott el minden egyes kenyér kiosztásakor a görög-katolikus tradíció szerint a bizonyágtétel.

Szép számmal vettek részt mindkét istentiszteleten a hívek, és a gyülekezeti termekben sokáig tartottak még a jó hangulatú közösségi együttlétek, beszélgetések.

Grazban a 2012. február 05-i istentiszteleten került sor a presbiterek beiktatására. *Kiss Viktor* és *Szeitl Zita* évek óta aktívan és lelkesen vesznek részt a gyülekezeti életben, Zita a kántori feladatokat is magas színvonalon látja el. Bár a hideg, téli időjárás sokak érkezését akadályozta, a közösség megtapasztalása és gazdagító ereje betöltötte ezt az alkalmat is. Öröndetes, hogy Grazban a magyar nyelvű protestáns istentiszteleteinken a számbeli gyarapodás mellett az egymást segítő, szereteteli közösség is megélhető. Sokak imádsága és aktív részvétele kíséri a gyülekezeti életét. Az új presbitereknek és a közösség tagjainak Istenben való erőt és hűséget kívánunk a közösség életének további hordozásához.

A sikeres őszi presbitériumi választásokat követően *Mag. Hansjörg Lein* bécsi szuperintendens és *Dr. Inge Troch* felügyelő asszony meghívására 2012. február 1-én száznál is több bécsi presbiter gyűlt össze az Albert Schweizer házban. A huszonkét bécsi gyülekezeten kívül képviseltette magát a magyar, ghánai és a finn gyülekezet. A magyar gyülekezetet *Andorka Rudolf* felügyelő és *Takács János* presbitériumi tag képviselték. A jó hangulatú találkozón az egyházi vezetők ismertették az egyházkerület munkáit és aktivitásait. Az ünnepi vacsorán lehetőség nyílt a presbiterek közötti kapcsolatteremtésre és beszélgetésekre.

